

52η Διδακτική Ενότητα

Ν Ε Α Δ Ι Ε Υ Ρ Υ Ν Σ Η
Σ Υ Ν Θ Η Κ Η Τ Ο Υ Α Μ Σ Τ Ε Ρ Ν Τ Α Μ
Α Π Α Σ Χ Ο Λ Η Σ Η
Κ Υ Κ Λ Ο Φ Ο Ρ Ι Α Κ Α Ι Α Σ Φ Α Λ Ε Ι Α
Κ Ο Ι Ν Ο Π Ρ Ο Σ Ω Π Ο Ε Υ Ρ Ω Π Η Σ
Θ Ε Σ Μ Ο Ι Γ Ι Α Δ Ι Ε Υ Ρ Υ Μ Ε Ν Η Ε Υ Ρ Ω Π Η

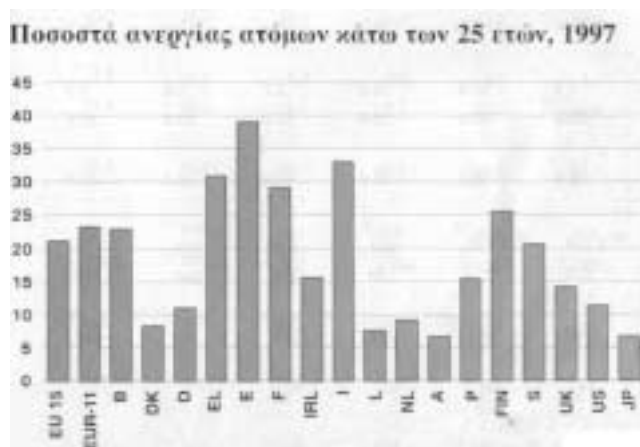
Διευκρινίσεις, Συμπληρώσεις, Παρατηρήσεις

1. «Στο πλαίσιο της υλοποίησης...» (σ. 207)

Σε αυτήν την κατεύθυνση η Επιτροπή απασχόλησης που συστάθηκε από την Ε.Ε. έχει στόχο τον έλεγχο και την υποστήριξη των εθνικών πολιτικών σε θέματα όπως:

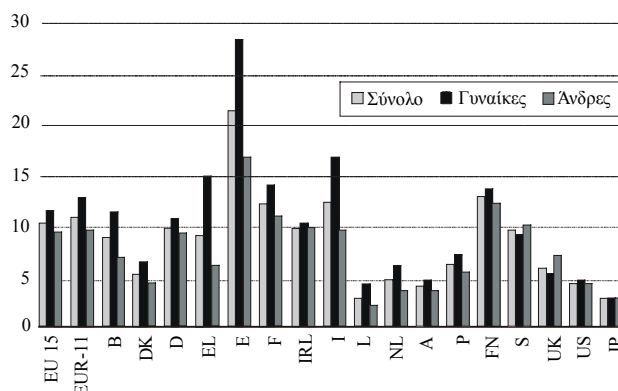
- 1) αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων
- 2) πρόληψη της μακροχρόνιας ανεργίας
- 3) μεταρρύθμιση των συστημάτων φορολογίας και παροχών, δίνοντας ιδιαίτερη προσοχή στους μεγαλύτερης ηλικίας εργαζομένους και στις γυναίκες
- 4) δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης στον τομέα παροχής υπηρεσιών
- 5) μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας
- 6) εκσυγχρονισμός της οργάνωσης της εργασίας
- 7) αντιμετώπιση των θεμάτων φύλου στην αγορά εργασίας

Ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται στην πρόληψη της ανεργίας των νέων και υπάρχει ρητή εντολή της Ε.Ε. στα κράτη που παρουσιάζουν έντονη ανεργία για επανακατάρτιση των νέων πριν αυτοί συμπληρώσουν 6μηνη ανεργία. Στα κράτη αυτά ανήκουν η Ιταλία, η Ισπανία και η Ελλάδα με ποσοστό ανεργίας νέων άνω του 30%, όπως δείχνει ο πίνακας της eurostat:

Εξάλλου, με τα προγράμματα equal, η Ε.Ε. χρηματοδοτεί τα κράτη-μέλη για ενίσχυση των ίσων ευκαιριών στην εργασία των πληττόμενων κοινωνικών κατηγοριών, όπως οι γυναίκες και τα άτομα μεγαλύτερης ηλικίας. Σε σχέση με την απασχόληση των γυναικών κράτη όπως η Δανία εμφανίζουν υψηλό ποσοστό (72,8% των γυναικών απασχολούνται) ενώ σε άλλα κράτη όπως η Ιταλία και η Ελλάδα το ποσοστό των απασχολούμενων γυναικών δεν αγγίζει ούτε το 50% του συνόλου του γυναικείου πληθυσμού της χώρας.

Ποσοστά ανεργίας, 1997

Τα προγράμματα equal εξάλλου προσπαθούν να ενισχύσουν και την προσχώρηση μεγαλύτερων ηλικιών στην αγορά εργασίας. Στον τομέα αυτό στην Ε.Ε. το 1998 είχε απασχόληση μόνο το 47,6 των ατόμων μεταξύ 55-64 ετών σε αντίθεση με τις ΗΠΑ και την Ιαπωνία που το αντίστοιχο ποσοστό είναι 65,9 και 63,6 αντίστοιχα.

2. «*Η συνθήκη του Άμστερνταμ ενσωματώνει το καθεστώς Σένγκεν*» (σ. 208)

Ο χώρος Schengen

Η αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων: ισχύει για όλα τα πρόσωπα ανεξαρτήτως υπηκοότητας:

- για τους πολίτες της Ένωσης, έχει ήδη συγκεκριμενοποιηθεί σε μεγάλο βαθμό στα πλαίσια του νέου χώρου
- οι υπήκοοι και οι τουρίστες από τρίτες χώρες, οι αιτούντες άσυλο και οι νομίμως διακινούμενοι εργαζόμενοι καλύπτονται επίσης από τη σύμβαση. Οι στόχοι της τελευταίας αποσκοπούν βασικά στην εφαρμογή ενιαίων διαδικασιών για τα συγκεκριμένα εδάφη.

Η αστυνομία και η ασφάλεια:

- οι δραστηριότητες της αστυνομίας θα ασκούνται πάντα μέχρι τα εσωτερικά σύνορα, στους λιμένες και αερολιμένες, αλλά με νέες μεθόδους: οι έλεγχοι στα εξωτερικά σύνορα θα ενισχυθούν χάρη στη στενότερη συνεργασία
- στους ακόλουθους τομείς καθορίζονται κοινοί κανόνες: καταπολέμηση της τρομοκρατίας, της παράνομης διακίνησης και της οργανωμένης εγκληματικότητας. Η σύμβαση οργανώνει επίσης τη συνεργασία μεταξύ των δικαστικών συστημάτων, των αστυνομικών αρχών και των διοικητικών υπηρεσιών
- μετά την κύρωση της Συνθήκης του Άμστερνταμ, οι τομείς των θεωρήσεων διαβατηρίου, του πολιτικού ασύλου, της μετανάστευσης και άλλων πολιτικών που συνδέονται με την ελεύθερη διακίνηση των προσώπων θα έπρεπε να μεταφερθούν στην κοινοτική έννομη τάξη. Το Συμβούλιο της Ένωσης θα αντικαταστήσει την εκτελεστική επιτροπή του Schengen, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα μπορέσει να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες και Ευρωπαϊκό Δικαστήριο μπορεί να αποκτήσει δικαιοδοσία στους τομείς αυτούς.

Ειδικές διατάξεις εφαρμόζονται για τη Δανία, την Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο.

3. «*Αποτελεσματικότεροι θεσμοί για την Ε.Ε.*» (σ. 209)

Τα θεσμικά όργανα της Ε.Ε. σήμερα είναι κατά σειρά ισχύος: το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στην κορυφή, Η 20μελής Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το Συμβούλιο Υπουργών και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Συγκεκριμένα:

Το Συμβούλιο των Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στο συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γνωστότερο με το όνομα «Συμβούλιο των Υπουργών», τα κράτη μέλη διαπραγματεύονται και εκδίδουν την κοινοτική νομοθεσία. Ανάλογα με το θέμα, είτε με «ειδική πλειοψηφία» είτε ομόφωνα.

Σύνθεση: Οι αρμόδιοι υπουργοί που εκπροσωπούν τα 15 κράτη μέλη, ανάλογα με το υπό συζήτηση θέμα.

Προεδρία: Από την 1η Ιουλίου 1996 ασκείται με την ακόλουθη σειρά: Ιρλανδία, Κάτω Χώρες, Λουξεμβούργο, Ηνωμένο Βασίλειο, Αυστρία, Γερμανία, Φινλανδία, Πορτογαλία, Γαλλία, Σουηδία, Βέλγιο, Ισπανία, Δανία, Ελλάδα, Ιταλία.

Τόπος συνεδριάσεων: Βρυξέλλες, εκτός από τον Απρίλιο, τον Ιούνιο και τον Οκτώβριο όπου όλες οι συνεδριάσεις του Συμβουλίου διεξάγονται στο Λουξεμβούργο.

Στάθμιση των ψήφων των κρατών μελών στο Συμβούλιο

Για τον καθορισμό της «ειδικής πλειοψηφίας», για κάθε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθορίζεται από τις συνθήκες ένας αριθμός ψήφων, ανάλογα με τη σχετική του σημασία: π.χ. η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Γαλλία, το Ηνωμένο Βασίλειο, η Ιταλία έχουν η καθεμιά από 10 ψήφους κατά την ψηφοφορία έναντι των δύο που έχει το Λουξεμβούργο. Για να ληφθεί απόφαση απαιτούνται συνολικά τουλάχιστον 62 ψήφοι.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Ο πρόεδρος της εκλέγεται από τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων που συνέρχονται σε Ευρωπαϊκό Συμβούλιο μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Τα υπόλοιπα μέλη της Επιτροπής διορίζονται από τις 15 κυβερνήσεις των κρατών μελών σε συνεργασία με τον νέο πρόεδρο. Η Επιτροπή που συγκροτείται με τον τρόπο αυτό υποβάλλεται κατόπιν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για ψηφοφορία έγκρισης.

Σύνθεση: Σώμα είκοσι «ευρωπαϊών επιτρόπων» που αποφασίζουν συλλογικά.

Θητεία: Πενταετής.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

ή «διάσκεψη κορυφής» των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Όπως αναφέρεται στη Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο «δίνει στην Ένωση τις αναγκαίες ωθήσεις για την ανάπτυξή της και καθορίζει τις γενικές πολιτικές κατευθύνσεις». Με την ευκαιρία αυτών των «διασκέψεων κορυφής» που διεξάγονται δύο φορές το χρόνο οι ιθύνοντες των κρατών μελών συζητούν απευθείας μεταξύ τους θέματα καίριας σημασίας για την Ένωση. Τα συμπεράσματα στα οποία καταλήγουν ισχύουν για όλα τα κοινοτικά όργανα.

Σύνθεση: Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων των κρατών μελών της Ένωσης και ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Βοηθούνται από τους υπουργούς εξωτερικών των 15 και από ένα ακόμα μέλος της Επιτροπής.

Τόπος συνεδρίασης: Μια πόλη της χώρας που ασκεί την προεδρία.

Η προεδρία

Η προεδρία του Συμβουλίου των Υπουργών ασκείται εκ περιτροπής από κάθε κράτος μέλος για ένα εξάμηνο: Από Ιανουάριο μέχρι Ιούνιο και από Ιούλιο μέχρι Δεκέμβριο. Το ίδιο ισχύει και για την προεδρία του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Ο ρόλος της προεδρίας αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία ανάλογα με τη διεύρυνση του πεδίου αρμοδιοτήτων της Ένωσης. Η χώρα που ασκεί την προεδρία πρέπει όντως να διοργανώνει και να προεδρεύει σε όλες τις συνεδριάσεις του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και του Συμβουλίου των Υπουργών. Συχνά, η χώρα που ασκεί την προεδρία πρέπει να φροντίσει για την εξεύρεση αποδεκτών συμβιβασμών και ρεαλιστικών λύσεων στα προβλήματα που υποβάλλουν τα άλλα κράτη μέλη. Επίσης πρέπει να μεριμνά για τη συνοχή και τη συνέχεια των λαμβανόμενων αποφάσεων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, που εκλέγεται με άμεση ψηφοφορία, αποτελεί τη δημοκρατική έκφραση της πολιτικής βούλησης των λαών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως εκπρόσωπος των 373 εκατομμυρίων πολιτών της Ένωσης, έχει κύριους στόχους ίδιους με εκείνους οποιουδήποτε άλλου κοινοβουλίου: θέσπιση νομοθεσίας, εξέταση και έλεγχος της άσκησης της εκτελεστικής εξουσίας. Οι σημαντικότερες εξουσίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου αφορούν τρεις τομείς: τη νομοθετική εξουσία, τη δημοσιονομική εξουσία και τον έλεγχο της εκτελεστικής εξουσίας.

Μέλη: 626 εκλεγόμενα κάθε πέντε έτη.

Θητεία: Πενταετής. Συμπίπτει με εκείνη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Τόποι συνεδριάσεων: Στρασβούργο για τις μηνιαίες συνόδους ολομέλειας, Βρυξέλλες για τις συνεδριάσεις των κοινοβουλευτικών επιτροπών και για τις έκτακτες συνόδους. Η Γενική Γραμματεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου έχει έδρα το Λουξεμβούργο.

Τα 15 κράτη-μέλη εκπροσωπούνται στα παραπάνω όργανα όπως δείχνει ο πίνακας:

ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ				
Χώρα	Πληθυσμός (1η Ιαν. 1993)	Συμβούλιο Υπουργών (ψήφοι)	Ευρωπαϊκή Επιτροπή (μέλη)	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (μέλη)
Γερμανία	81,8	10	2	99
Ηνωμένο Βασίλειο	58,7	10	2	87
Γαλλία	58,3	10	2	87
Ιταλία	57,3	10	2	87
Ισπανία	39,2	8	2	64
Κάτω Χώρες	15,5	5	1	31
Ελλάδα	10,5	5	1	25
Βέλγιο	10,1	5	1	25
Πορτογαλία	9,9	5	1	25
Σουηδία	8,8	4	1	21
Αυστρία	8,0	4	1	20
Δανία	5,3	3	1	16
Φινλανδία	5,1	3	1	16
Ιρλανδία	3,6	3	1	15
Λουξεμβούργο	0,4	2	1	6
Σύνολο ΕΕ	372,5	87	20	626

Εργασία για το σχολείο ή το σπίτι

- ♦ Η Συνθήκη του Άμστερνταμ διαμορφώνει κοινή Ευρωπαϊκή πολιτική απασχόλησης.
 - α) Πώς υλοποιείται η πολιτική αυτή;
 - β) Με βάση τον πίνακα που ακολουθεί να σχολιάσετε τα προβλήματα απασχόλησης των χωρών μελών της Ε.Ε.

	Ποσοστό ανεργίας στην Ένωση και τα κράτη μέλη, 1997 ¹			
	Σύνολο	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΝΕΟΙ
Ε.Ε. 15	10,7	9,3	12,5	21,8
Βέλγιο	9,7	7,5	12,5	24,8
Δανία	6,0	4,7	7,7	10,4
Γερμανία	10,0	9,0	10,6	9,8
Ελλάδα	9,6	6,0	15,3	28,9
Ισπανία	21,0	15,3	27,2	42,4
Γαλλία	12,5	10,7	14,8	27,8
Ιρλανδία	10,8	10,3	11,5	21,8
Ιταλία	12,1	9,7	16,8	33,2
Λουξεμβούργο	3,6	2,9	5,3	7,1
Κάτω Χώρες ¹	5,5	4,0	7,9	11,5
Αυστρία	4,4	3,8	5,5	6,6
Πορτογαλία	6,8	5,4	7,3	17,6
Φινλανδία	13,8	12,6	12,4	30,1
Σουηδία	10,4	10,8	10,2	20,4
Ηνωμ. Βασίλειο	10,7	7,8	5,7	16,1

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Συνδυασμός ερωτήσεων του τύπου «σωστό - λάθος» και σύντομης απάντησης

Αφού διαβάσετε τις παρακάτω προτάσεις να κυκλώσετε το Σ εάν τις θεωρείτε σωστές και το Λ εάν τις θεωρείτε λανθασμένες. Στη συνέχεια, στην κενή σειρά που ακολουθεί, να αναδιατυπώσετε τις λανθασμένες προτάσεις, ώστε να γίνουν σωστές.

1. Το 1995 προσχώρησαν στην Ε.Ε. η Αυστρία, η Φινλανδία και η Δανία. Σ Λ
.....
2. Με τη συνθήκη του Άμστερνταμ η πολιτική εισόδου, παραμονής και παροχής ασύλου στις χώρες της Ε.Ε. θα ρυθμίζονται από κοινοτικούς κανόνες. Σ Λ
.....
3. Στην ΟΝΕ δεν θέλησαν να ενταχθούν η Ελλάδα και η Γερμανία. Σ Λ
.....
4. Τα κοινοτικά όργανα αντικαθιστούν τα εθνικά σε θέματα απασχόλησης. Σ Λ
.....

Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής

Να βάλετε σε κύκλο το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

1. Το 1995 προσχώρησαν στην Ε.Ε.:
 - α) η Αυστρία, η Δανία και η Σουηδία
 - β) η Αυστρία, η Φιλανδία και η Σουηδία
 - γ) η Αυστρία, το Λιχτενστάιν και η Φιλανδία
 - δ) η Φιλανδία, η Δανία και η Σουηδία

2. Στα πλαίσια της πολιτικής για την απασχόληση η Ε.Ε.:
 - α) χαράσσει κοινή ευρωπαϊκή πολιτική καταργώντας τις αντίστοιχες εθνικές
 - β) δρα αποκλειστικά βοηθητικά στις αντίστοιχες εθνικές πολιτικές απασχόλησης
 - γ) περιορίζεται στην καταβολή επιδομάτων στους άνεργους
 - δ) καθιστά τα κοινοτικά όργανα «φύλακες» της Ευρωπαϊκής πολιτικής για την απασχόληση

Ερωτήσεις συμπλήρωσης

Να συμπληρώσετε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις.

1. Με τη συνθήκη του Άμστερνταμ δίνεται η δυνατότητα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να λαμβάνει αποφάσεις με
Η ομοφωνία θα παραμείνει ο κανόνας για θέματα
χαρακτήρα και για θέματα ευαίσθητα, όπως είναι
2. Με τη συνθήκη του Άμστερνταμ αυξάνονται οι αρμοδιότητες του Ευρωπαϊκού προάγοντας με αυτόν τον τρόπο τη διαδικασία συναπόφασης με το

Ερωτήσεις σύντομης απάντησης

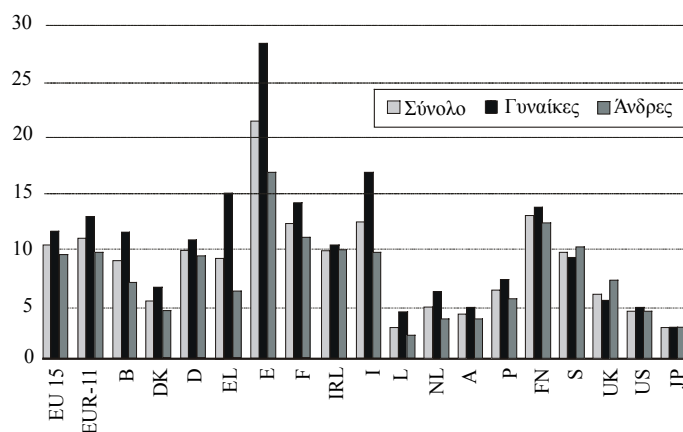
Να απαντήσετε συνοπτικά σε καθεμιά από τις παρακάτω ερωτήσεις.

1. Ποιοι είναι οι βασικοί στόχοι της συνθήκης του Άμστερνταμ;
2. «Ρήτρα εποικοδομητικής αποχής», «ενισχυμένες συνεργασίες χωρών»:
Να επεξηγηθούν σύντομα οι δύο όροι που θεσμοθετήθηκαν με τη συνθήκη του Άμστερνταμ.

Ερωτήσεις ανάπτυξης

Να απαντήσετε σε καθεμιά από τις παρακάτω ερωτήσεις.

Ποσοστά ανεργίας, 1997

1. Ποια είναι τα συμπεράσματά σας για την ανεργία στην Ε.Ε. με βάση τον ανωτέρω πίνακα;
2. Τι προβλέπει η συνθήκη του Άμστερνταμ για την απασχόληση;